

F.Y.B.A. SEM – II (CBCS -2016 Course) : SUMMER - 2019

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE (G1) - II

Day: Saturday
Date: 27/04/2019

S-2019-0030

Time: 03.00 P.M. To 06.00 P.M.
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 A) Select the appropriate answer from given below (06)

a) Who is known as the Father of Scientific Socialism?

i) Hegel	ii) Karl Marx
iii) John Locke	iv) T. H. Green

b) 'Will', not the Force is the basis of the state!. Who made this statement?

i) T. H. Green	ii) Rousseau
iii) Herald Laski	iv) J. S. Mill

c) Who defined that the Liberty is the opposite of Over Government?

i) Seeley	ii) Aristotle
iii) Machiavalli	iv) Plato

d) Who is the Father of Political Science?

i) Aristotle	ii) Rousseau
iii) Plato	iv) Hegel

e) Who is the main exponent of system of Laissze faire?

i) Adam Smith	ii) Hegel
iii) Machiavalli	iv) T. H. Green

f) The French Revolution brokeout in the year _____

i) 1789	ii) 1776
iii) 1774	iv) 1778

B) Answer the following questions in ONE sentence (06)

a) Who is the author of the book 'The Spirit of Laws'?

b) Who supported negative concept of Liberty?

c) Who explained the statement that the state will wither away?

d) Who defined that the Political Science is the authoritative allocation of values for a society.

P.T.O.

- e) Who said that 'The state came into existence for the sake of mere life and continues to be in the existence for the good life'.
- f) Who advocated the concept of Natural Rights?

Q.2 Answer any **THREE** of the following **(12)**

- a) Explain the contribution of Herald Laski in the context of Equality.
- b) Describe the various types of Equality.
- c) Explain in brief the importance of Empirical Approach to the study of the Political Theory.
- d) Explain the concept 'Political Philosophy'.
- e) State the importance of the concept 'Liberty'.

Q.3 Answer any **TWO** of the following **(12)**

- a) Examine the safeguards of Liberty.
- b) Explain the historical development of the concept 'Liberty'.
- c) Explain the main components of Normative Approach to the study of the Political Theory.

Q.4 Critically examine the Liberal theory of the state. **(12)**

OR

State the meaning of concept political theory and discuss its nature and scope.

Q.4 Write short notes on any **THREE** of the following. **(12)**

- a) The negative concept of Liberty
- b) Economic Equality
- c) The concept 'Political Ideology'
- d) Marxist approach of the State
- e) The state is the Natural Organization!..

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) 'शास्त्रीय समाजवादाचा जनक' म्हणून कोणाला ओळखले जाते?
अ) हेगेल
ब) कार्ल मार्क्स
क) जॉन लॉक
ड) टी.एच्. ग्रीन
- २) 'राज्याचा आधार दंडशक्ती नसून मानवी इच्छा हाच आहे' हे विधान कोणी केले?
अ) टी.एच्. ग्रीन
ब) रूसो
क) हेरॉल्ड लास्की
ड) जे.एस. मील
- ३) 'स्वातंत्र्य म्हणजे अतिशासनाला विरोध' अशी व्याख्या कोणी केलेली आहे?
अ) सीली
ब) अॅरिस्टॉटल
क) मॅक्याव्हली
ड) प्लेटो
- ४) राज्यशास्त्राचा जनक कोण आहे?
अ) अॅरिस्टॉटल
ब) रूसो
क) प्लेटो
ड) हेगेल
- ५) मुक्त व्यापार पध्दतीचा या पध्दतीचा प्रमुख समर्थक कोण आहे?
अ) अॅडम स्मिथ
ब) हेगेल
क) मॅक्याव्हली
ड) टी.एच्. ग्रीन
- ६) ----- या वर्षी फ्रेंच राज्यक्रांती झाली.
अ) १७८९
ब) १७७६
क) १७७४
ड) १७७८

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

- १) 'दी स्पिरीट ऑफ लॉज' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
- २) नकारात्मक स्वातंत्र्य संकल्पनेचा पुरस्कर्ता कोण आहे?
- ३) 'राज्य हे नाहीसे होणार आहे', असे विधान कोणी केले?
- ४) 'समाजातील मूल्यांचे अधिकृतपणे निर्धारण करणे', अशी राज्यशास्त्राची व्याख्या कोणी केली आहे?
- ५) 'मानवी जीवन सुखी व्हावे म्हणून राज्य अस्तित्वात आले व मानवाचे जीवन पूर्णपणे सुखी होईपर्यंत ते अस्तित्वाते राहिल' असे कोण म्हणाले?
- ६) 'नैसर्गिक न्याय' संकल्पनेचे कोणी समर्थन केले?

कृ.मागे पहा.

- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) हेरॉल्ड लास्की यांनी ' समतेच्या सदर्भात' केलेले योगदान स्पष्ट करा.
ब) समतेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
क) राजकीय सिध्दांताच्या अभ्यासाच्या अनुभवजन्य दृष्टिकोनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
ड) 'राजकीय तत्त्वज्ञान' संकल्पना स्पष्ट करा.
इ) 'स्वातंत्र्य' संकल्पनेचे महत्त्व नमूद करा.

- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) स्वातंत्र्य रक्षणाच्या मार्गाचे परीक्षण करा.
ब) 'स्वातंत्र्य' संकल्पनेचा ऐतिहासिक विकास स्पष्ट करा.
क) राजकीय सिध्दांत अभ्यासाच्या आदर्शवादी दृष्टिकोनाचे प्रमुख घटक स्पष्ट करा.

- प्र.४ राज्यविषयक उदारमतवादी सिध्दांताचे टिकात्मक परीक्षण करा. (१२)

किंवा

'राजकीय सिध्दांत' संकल्पनेचा अर्थ सांगून त्याचे स्वरूप आणि व्याप्तीची चर्चा करा.

- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)
- अ) नकारात्मक स्वातंत्र्य संकल्पना
ब) आर्थिक समता
क) राजकीय विचारप्रणाली संकल्पना
ड) मार्क्सचा राज्यविषयक सिध्दांत
इ) राज्य नैसर्गिक संस्था

* * * *